

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Β. ΜΑΝΤΕΛΣΤΑΜ

Ο ΣΚΥΛΛΟΣ

ΗΝ περασμένη νύχτα, καθώς γύριζα από το θέατρο στο σπίτι μου, στην οδό Τοκβίλ, είδα να κάθεται στο πεζοδρόμιο, μπροστά σε μία πόρτα, ένα μικρό μαυροκόκκινο σκυλλάκι.

Απ' τη θλιβερή στάση του, κατάλαβα άμεσα πως δεν περίμενε κανέναν, πως είχε χαθεί κ' ύστερα από πολλές περιπλανήσεις στάθηκε εκεί, όπως θα μπορούσε να σταθεί κι' άλλου, θλιμμένο κι' αποκατωμένο, σασιτισμένο, μη ξέροντας πού να πάη...

Ποιός θα μπορούσε ποτέ να έμβαινε στην αγωνία (τραγικότερη από την δυστυχία του ανθρώπου, ό οποίος καταλαβαίνει και προπάντων εξωτερικεύει τον πόνο του) που είναι κλεισμένη μέσα στην ολοσκότεινη ψυχή ενός χαμένου σκυλλίου;

Συγκινημένος απ' αυτή τη νυκτερινή συνάντηση, άρχισα να συλλογίζομαι όλη τη θλίψη και τον θουπό πόνο των δυστυχημένων ζώων, όταν ένας ελαφρός κρότος πατημάτων πάνω στη στεγνή ασφαλτο με απέσπασε απ' αυτές τις σκέψεις: γύρισα κι' είδα πως το σκυλλάκι μ' ακολουθούσε, ίσως γιατί είχε καταλάβει με το μυστηριώδες του ένστικτο πως το είχα συμπονεήσει.

Δειλό, σε απόσταση μερικτών θημάτων, φοβισμού, άλλοτε πιο κοντά κι' άλλοτε σταματώντας λιγάκι, εξακολουθούσε να με συνοδεύει. Στάθηκε κοντά στο φως για να το δω καλύτερα. Έκείνο στεκόταν πάντα σε κάποια απόσταση. Ήθελα να τον πλησιάσω τότε έγω και το σκυλλάκι άρχισε να σέρνεται χνάμι ευστυχισμένο.

Ήταν ένα μέτριο ζώο, όχι από σπάνια οράσια, αλλά με αγαθά, ελαιοειδή μάτια, γεμάτα ικεσία. Έξέτασα το περιλαίμιό του μήπως είχε καμιά διεύθυνση, Τούπα κανα-δυο γαϊδευτικά λόγια κι' άμεσα άρχισε να κουνάει την ουρά του. Πλησίασα τότε έγω και το σκυλλάκι άρχισε να σέρνεται χνάμι ευστυχισμένο.

Ήταν ένα μέτριο ζώο, όχι από σπάνια οράσια, αλλά με αγαθά, ελαιοειδή μάτια, γεμάτα ικεσία. Έξέτασα το περιλαίμιό του μήπως είχε καμιά διεύθυνση, Τούπα κανα-δυο γαϊδευτικά λόγια κι' άμεσα άρχισε να κουνάει την ουρά του. Πλησίασα τότε έγω και το σκυλλάκι άρχισε να σέρνεται χνάμι ευστυχισμένο.

Ερχότανε λοιπόν πίσω μου το σκυλλάκι, πρόσαγο, ευτυχισμένο. Την ίδια όμως ώρα άρχισα να γ'νομιαι άναυδος μπροστά στην πιθανότητα να πάρω σπίτι μου αυτό τον άγνωστο σύντροφο του δρόμου.

Αν ήξερα τουλάχιστον πού είναι το σπίτι του, θα μπορούσα θέσθαι να το κρατήσω για μία θραυιά και να το στελνω στον κύριό του την άλλη μέρα. Ή άνωμινα και τον ζω, αν τούδινα έσυλο, θα με άναγκαζε να το κρατήσω όριστικά. Δεν είναι εύκολο! Εύρεια κι' επιχειρήματα: έγω και τη Φρόντα, σκεπτόμουν. Γι' αυτήν φροντίζει η θωραρός με το καλό φιλοδωρία μου. Γι' αυτήν κάθε μήνα, μπορώ όμως να της φορτώσω κι' άλλον οικότροφο; Έχει, βλέπετε, κι' αυτή τις γάτες της, κι' είδαμε και πάσσα ζωπου να τ'ά μονιάσουν με τη Φρόντα, νάχουμε πάλι τ'ά ίδια, απ' την άρχη, φασαρίες με το καινούργιο σκυλλάκι; Κι' αν είχε και καμιά άρρωστική; Ξέρεις τί γίνεται καμιά φορά, ίσως νάτανε και λυσσαμένο!

Επιτάχυνα το βήμα μου, μα κι' ο σκύλλος άρχισε να τρέχει. Έκανα πώς κουνούσα το μπασιτόν, σταματούσε λιγάκι, περισσότερο έκπληκτος παρά φοβισμένος, κι' αυτό πού έκανα μου σάηκε τόσο άποτρόπαιο, πού δεν θα ξανάρχιζα για όλον τον κόμο.

Έλπινα να προσέξω κανέναν άλλον διαβάτη, να τον πάρη το κατόπι. Μά εκείνος ούτε γυρνούσε καν να κυττάξη τον κόμο, πού περνούσε από κοντά μου! Δεν ήθελε να ξέρη άλλον εκτός από μένα, έμένα πού με διάλεξε ως φίλο. Ώστόσο, κοντά στο πάρο, στάθηκε έσφαικα και μόρισε μία κυρία πού περνούσε. Θά ήτανε κάποιες γυναίκες κείνο το σκυλλάκι. Αυτή η σκέψη μούδωσε άμεσα μιν έμπνευσι: Πλησίασα και χαίρετσα ευγε-

νικάτσα κείνη την κυρία:

— Καλησπέρα σας, κυρία μου, αυτό το σκυλλάκι φαίνεται πως γάηηκε. Είναι πολύ ήμερο και χαριτωμένο, μήπως το θέλετε;

— Ή κυρία μόνο πού δεν μ' έβρισε. Ζήτησα συνώνυμη κι' εξακολούθησα το δρόμο μου.

Έπρεπε τώρα να πάρω μία άπόφαση. Νά σάς πώ, δεν είχα σκοπό να θάλω καινούργιες έγνοιες στο κεφάλι μου. Προσάθησα πολλές φορές να του ξεφύγω, με άνακαλύπτε όμως πάντα, πού έκπληκτος κάθε φορά πού μ' εύρισκε, μη θέλοντας όμως να παραδεχτή πως ήμουν τόσο άπιστος.

Επιτέλους κατάφερα να ολοκληρώσω την προδοσία μου: Στο μικρό κήπο της πλατείας, ριχτήκα κρυφά, σε μία πλάγια δεντροσιχία πήγα και στάθηκα άρκετη ώρα πίσω από ένα άμάκι, ύστερα ώρμησα σ' έναν πλάγιο δρόμο κι' εξακρίβωσα ευχαριστημένος πως ήμουν ολόγνωμος...

Έφτασα σπίτι μου και χτύπησα το κουδοβιν. Άκριθώς όμως τη στιγμή πού άνοιγε η πόρτα, είδα το σκυλλάκι να καλπάζη μ' έλη του τη δύναμη για να με φτάση. Είχε ξανάβρει τ'ά ίχνη μου. Ώστόσο θρήκα το άθλιο θάρρος να τρυπώσω άμεσα μέσα και να κλείσω την πόρτα.

***

Μονάχα όταν πλάγιασα, άρχισα να συλλογίζομαι μέσα στο σκοτάδι και κατάλαβα όλη την ποταπότητα της πράξώς μου έκενης. Είχα στη συνείδησή μου το θάρος, πού έγγελάω, άπάτησα και πλάγωσα μία άδολη καρδιά. Γιατί το είχα γαϊδέψει κείνο το σκυλλάκι, τού είχα ξαναδώσει τη χαμένη του ευσυχία κι' όμως, χωρίς σίκτο, το ξανάρισε, ύστερ' από μία στιγμή, πού άπελπιμένο από πριν, στη φρίκη τού άγνωστου.

Η άδιαφορία έπιτρέπεται. Δεν μπορεί θέσθαι κανείς να φροντίζη για όλους τούς δυστυχημένους πού θρίσκε στο δρόμο του, κι' οι πού πολλοί από μάς έχουν άρκετές δικές τους έγνοιες και σκοτούρες πού τούς θασαρίζουν. Όταν όμως μία συνήγορη σύμπαισις, το ένστικτο η ή μορφή, άνοίγουν καμιά φορά στη ζωή την ψυχή μας πρής της ευπλάνιας, πρής τη συμπάνια, τότε πρέπει αυτός ο οίκτος μας να κρατήση ως το τέλος...

Φανταζόμεν κείνο το σκυλλάκι καθισμένο στο πεζοδρόμιο να κυττάξη με άπορία την πόρτα μου, όπως στο μέρος πού το είχα ανατήση, όπου, πούς ξέρει, ίσως να τού φέρθηκαν με τον ίδιο σκληρό τρόπο, όπως κι' έγω: κάποιος άλλος πονετικός διαβάτης, έγωίτης όμως κι' αυτός σαν και μένα, το παράτησε άπελπισμένο στο πεζοδρόμιο, την τελευταία στιγμή, όπως έκανα και γώ. Έτσι περιμένα και κεί και με το ίδιο θρος το φανταζόμεν τώρα να περιμένα, σασιτισμένο, χωρίς να καλοκαταλαβαίν, έξω απ' την πόρτα μου...

Και όμως, κείνη τη στιγμή, τότε πού το είβα έτσι άπελπισμένο, ναυαγιαμένο

στο άγνωστο, έρημο ανάμεσα στον άδιάφορο κόμο πού τραβούσε αισιατικός να πάη να ήσυχάσω στο άναπαυτικό κρεβάτι του, το λυπήθηκα, το πόνεσα και τούδωσα ψευτικές έλπίδες τού δύστουχου...

Α! δεν μπορούσα να ήσυχάσω, δεν μπορούσα να κρατηθώ: νύθηκα, όσο μπορούσα γρηγορότερα, κατέθηκα τ'ά σκαλοπατία τέσσερα-τέσσερα, άνοιξα την πόρτα και θγήκα στο δόμο. Κάνενας στην εισοδο. Σφύριξα, έψαξα παντού, φώναξα τ'ά πού χαϊδευτικά λόγια. Τίποτε. Είχε φύγει. Ώστερ' από μιάς ώρας άνώφελους κόπους, γύρισα σπίτι άπελπιμένος.

Τι άπόγινες, καμμένο σκυλλάκι; Νά σε πήρε μαζί του κάποιος καλόκαρδος διαβάτης, κάποιος άλήτης καλύτερος, στοργικότερος από μένα τον τόσο σκληρό «διανοούμενο»; Νά σε θοήθηκε άραγε ο καλός θεός των αγαθών σκυλλιών και να ξαναβρες τη κυρά σου; Πρέπει να σάς άκούη σάς τ'ά σκυλλιά ο θεός γιατί είστε πούλ καλύτερα από πολλούς ανθρώπους: Τ'ά όνα πλάσματα πού γλύφουν το χέρι πού τ'ά χτυπά!...

Δεν μπόρεσα να κλέσω μάτι όλη νύχτα. Είχα τρομερά τούψεις, γιατί είχα προδώσει τη φίλια κι' είχα διώξει άσπλαχνα τον ίκέτη πού μου ζητούσε άσυλο.

Το σκυλλάκι μ' ακολουθούσε...